

Sociale veiligheid en pesten

Doelgroep	Team, ouders en leerlingen	
Verantwoordelijke	Gedragsspecialist (Judith Jansen-Vermeulen)	
Opgesteld	28 mei 2019	
Bijgesteld		

Doel

Deze kaart omschrijft de aanpak bij pesten op PCB De Rank. PCB De Rank heeft een inspanningsverplichting om pesten te voorkomen (preventief) en aan te pakken (curatief).

Pesten

Pesten onderscheidt zich van plagen. Bij pesten is er sprake van eenzijdig en structureel lichamelijk of psychisch uitdagen, negeren, uitsluiten, uitsluiten etc. van een kind of een volwassene. Ook kan er sprake zijn van een machtsuitoefening.

Cyberpesten

Cyberpesten (digitaal pesten) is een vorm van pesten die nauwelijks zichtbaar is. Cyberpesten gebeurt vaak anoniem. De dader en het slachtoffer staan niet in direct contact met elkaar, maar zijn enkel verbonden via een device (computer, tablet, telefoon o.i.d.). Het slachtoffer voelt zich bij cyberpesten vaak onveiliger dan bij gewoon pesten. Dit omdat de dader soms niet bekend is en het pesten overal aanwezig is. Voor de dader ontbreekt bij cyberpesten zicht op de impact die het pesten op de ander heeft, hierdoor ontbreekt de rem voor de dader.

De eerste verantwoordelijkheid ter voorkoming en voor signalering van digitaal pesten ligt thuis. Mediaopvoeding, -regels en toezicht zijn nodig om leerlingen te beschermen. Op school wordt ook aandacht besteed aan verantwoord mediagebruik. Zodra de school merkt dat er sprake is van cyberpesten, zullen de ouders op de hoogte worden gebracht. Andersom verwachten wij dit ook, aangezien pesten vaak doorwerkt in de groep.

Preventieve aanpak

Deze activiteiten staan in het teken van verbetering van groeps-/schoolklimaat. Een positief leer- en leefklimaat geeft meer binding met de school, waardoor pestgedrag sterk afneemt.

- Binnen de school gelden regels m.b.t. de omgang met elkaar. Leerlingen worden hiervan op de hoogte gebracht en in begeleid en wanneer nodig gecorrigeerd.
- Aanbieden van lessen sociale vorming, middels de methode Vreedzame School.
- Leerkrachten leven [gewenst gedrag](#) voor.

Curatieve aanpak

Wanneer er ondanks de preventieve aanpak toch wordt gepest, hanteren wij de 'vijfsporenaanpak' van Bob van der Meer.

Spoor 1: Mobiliseren van de zwijgende middengroep

Juist de zwijgende middengroep kan ondersteunen in de sociale controle en de hulp aan het gepeste kind. Vaak durven leerlingen dit niet uit zichzelf, omdat ze onpartijdig willen zijn of bang zijn voor de pester. Als school volgen we de gedragsregels. Daarnaast spreken we af met leerlingen dat het melden van pesten nooit klikken is.

De volgende subgroepen leerlingen vallen onder deze zwijgende middengroep:

- Sommigen nemen het voor de gepeste op.
- Sommigen weten van niets.
- Sommigen doen helemaal niets.
- Sommigen doen mee om ook populair gevonden te worden.
- Sommigen doen uit angst voor de pester mee.

Het mobiliseren wordt gedaan door een gesprek over pesten waarbij gebruikt gemaakt kan worden van één van de volgende middelen (afhankelijk van de situatie, af te stemmen met de gedragspecialist)

- De Ringaanpak
- Meidenvenijn
- Prima Spijt lespakket
-

Spoor 2: Hulp aan de pester

Er wordt gesproken met de leerling en diens ouders. In dit gesprek wordt het pestgedrag besproken en worden afspraken gemaakt over de hulp, zoals hieronder omschreven.

De hulp omvat:

- Na het uitdelen van een [gele kaart](#) voor pestgedrag volgt een [gesprek](#) met ouders en leerling met de leerkracht waarbij een strafmaatregel wordt vastgesteld die wordt vastgelegd in een verslag.
- Een aantal probleemoplossende en evaluerende gesprekken met als doel:
 - Duidelijk maken dat het pestgedrag direct moet stoppen en dit niet getolereerd wordt op De Rank.
 - Proberen te achterhalen wat de oorzaak is van het pestgedrag.
 - De pester laten inzien wat dit pestgedrag voor invloed heeft op het slachtoffer.
 - Afspraken tot gedragsverandering maken en deze planmatig vastleggen en controleren – samen met het kind en zo nodig met de ouders.

Indien nodig kan er overgegaan worden op de volgende maatregelen:

- Rode kaart - schorsing
- Psychologisch onderzoek
- Verplichte deelname aan sociale vaardigheidstraining

Spoor 3: Professionaliseren van leerkrachten

- Alle leerkrachten moeten voortdurend alert zijn. We verwachten adequaat pedagogisch handelen.
- Bij alle leerkrachten geldt dat iedere melding van pesterijen altijd serieus moet worden genomen en deze genoteerd worden in Parnassys.

- Eén keer per jaar wordt bij iedere leerling ZIEN! Ingevuld en leerlingen vanaf groep 5 vullen ook jaarlijks in maart de ZIEN! Leerlingvragenlijsten in. Met de analyse van deze lijsten krijgt de leerkracht zicht op de aanpak die de leerlingen individueel en als groep nodig hebben.
- Twee keer per jaar wordt er een sociogram afgenomen, met sociometrics of stoeltjesdans.

Spoor 4: Ouders professionaliseren

- In maandbrief en via de mail informatie geven aan ouders over het fenomeen pesten.
- Ouderavond of oudergesprek met betrokken partijen organiseren.
- Ouders tijdig informeren/ inschakelen bij problemen.

Spoor 5: Hulp aan het gepeste kind

- Het kind wordt geleerd dat praten over pesten geen klikken is. Zowel thuis als op school moet hij alles melden wat als onprettig wordt ervaren.
- Het kind wordt in bescherming genomen tegen de pester en krijgt een vaste vertrouwenspersoon in de vorm van de leerkracht, waarmee er gedurende een periode van 10 weken een wekelijks gesprek is.
- Het kind krijgt tips, oefenmogelijkheden en instructies om zijn reacties te reguleren (eventueel met een weerbaarheidscursus). Reacties van het gepeste kind kunnen namelijk nieuw pestgedrag oproepen.

Pesten van volwassenen

Pesten komt niet alleen voor tussen leerlingen. Ook volwassenen onderling kunnen hiermee worden geconfronteerd. Om het pesten aan te pakken worden de volgende richtlijnen gegeven:

- Maak de pester duidelijk dat hij te ver gaat, dat zijn 'grapjes' niet meer leuk zijn.
- Zoek steun bij de contactpersoon van de school (juf Judith) of de vertrouwenspersoon (juf Anja voor leerkrachten en juf Melissa, juf Melanie of juf Dorien voor kinderen).
- Houd zelf een logboek bij. Zo weet u wanneer er ongewenste zaken plaats vonden en wie erbij aanwezig waren. Het logboek kan dienen als bewijs, maar ook om uw hart te luchten.
- Bedenk dat u niet alleen het slachtoffer bent, maar ook de organisatie. Uiteindelijk heeft ook het bestuur belang bij goede onderlinge verhoudingen.
- Vraag u af wat de motieven zijn van de pester. Dan weet u beter hoe u moet optreden. Sommige mensen pesten simpelweg, omdat ze er voordeel mee verwachten te behalen.
- Praat met mensen die getuige zijn van het pestgedrag. Vaak vormen zij de zwijgende meerderheid. Ze zien het pesten wel, maar treden niet op, misschien om te voorkomen dat ze het volgende slachtoffer worden.
- Lees over het onderwerp. Verhalen van anderen kunnen u het gevoel geven dat u niet alleen staat. U kunt leren van hun ervaringen.
- Neem contact op met de directeur of de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder is op grond van de Arboret verplicht maatregelen te treffen. Daarnaast verstrekt de directeur-bestuurder aan het personeel informatie over psychosociale belasting op het werk. Dit betreft o.a. seksuele intimidatie, agressie en pesten.